

Protumonopolska politika

Svrha

Društvo Graphic Packaging International, LLC i njegova društva kćeri (zajedno „tvrtka“ ili „GPI“) u potpunosti se pridržavaju svih protumonopolskih zakona i zakona tržišnog natjecanja na federalnoj, državnoj i svjetskoj razini. Tvrtka vjeruje u sustav slobodnog tržišta, a pridržavanje tih zakona ključno je za održavanje ugleda tvrtke GPI kao tvrtke s najvišim standardima etičkog ponašanja. Tvrtka je ovu protumonopolsku politiku razvila kako bi informirala zaposlenike o protumonopolskim zakonima i zakonima tržišnog natjecanja koji se najviše odnose na naše poslovanje.

Razgovor o cijenama s konkurentima

Važno je da zaposlenici izbjegavaju svu izravnu i neizravnu komunikaciju s tržišnim natjecateljima koja se odnosi na cijene, imajući na umu da zaposlenici ponekad trebaju komunicirati s tržišnim natjecateljima jer su oni isto tako naši potrošači ili dobavljači. Protumonopolski zakoni u potpunosti zabranjuju sporazume među postojećim ili potencijalnim tržišnim natjecateljima radi namještanja cijena.

Konkretno, protuzakonito je da tržišni natjecatelji dogovaraju cijene po kojima će jedan od njih ili oboje naplaćivati svoje proizvode i usluge. Pojam „cijena“ ima široko tumačenje i ne označava samo prodajnu cijenu proizvoda već i uvjete plaćanja, troškove prijevoza, rabate, popuste ili druge koncesije. Zakon također nudi širu definiciju „sporazuma“ tako da uključuje više od formalnih, potpisanih ugovora. Svaki je *dogovor* među tržišnim natjecateljima o promjeni ili stabilizaciji cijena protuzakonit. Primjerice, sudovi pretpostavljaju da postoji sporazum o tome da tržišni natjecatelji podižu svoje cijene nakon neformalnog razgovora o problemima koje uzrokuje povećanje troškova. Nije važno jesu li se tržišni natjecatelji izričito dogovorili podići cijene ili su dogovorili neku određenu cijenu. Sama činjenica da su tržišni natjecatelji nakon razgovora podigli cijene može biti dovoljna da se podrazumijeva da je postojao sporazum o namještanju cijena.

S obzirom na to da protumonopolski zakoni imaju tako široku definiciju „sporazuma“ i „cijene“, zaposlenici ne smiju s postojećim ili potencijalnim tržišnim natjecateljem razgovarati o sljedećim stavkama tvrtke ili tržišnog natjecatelja:

- prošle, sadašnje ili buduće cijene
- politika određivanja cijena
- popusti
- promocije
- uvjeti prodaje
- profit ili profitna marža
- troškovi
- ograničenja proizvodnje ili prekida proizvodnje
- razine zaliha.

Osim toga, protumonopolski zakoni priznaju da tržišni natjecatelji mogu upotrebljavati različite tehnike za narušavanje tržišnog natjecanja. Nije u redu da se tržišni natjecatelji slože u tome da se neće natjecati za određenog potrošača ili na određenom teritoriju jer bi taj sporazum potrošaču ograničio odabir dobara i usluga. Protumonopolski zakoni zabranjuju dogovaranje s tržišnim natjecateljima o podjeli teritorija, dodjeljivanju potrošača ili odbijanju poslovanja s određenim dobavljačem ili potrošačem.

Ako tržišni natjecatelj sa zaposlenikom pokuša razgovarati o nekoj od ovih informacija, zaposlenik bi trebao odgovoriti da se neće uključivati u takve neprikladne razgovore i završiti razgovor. Zaposlenici uvijek moraju prijaviti pokušaj tržišnog natjecatelja da ih uključi u razgovor zabranjen ovom politikom koristeći jedan od načina prijavljivanja opisanih u nastavku.

Kada je tržišni natjecatelj istodobno potrošač ili dobavljač

Tvrtka GPI prodaje karton neovisnim prerađivačima koji se za prodaju prerađenih proizvoda mogu natjecati s postrojenjima za preradu tvrtke GPI. Postupci i aktivnosti tvrtke GPI, kao tržišnog natjecatelja svojim potrošačima,

moгу podrazumijevati protumonopolske zakone. Osim toga, kupoprodajni ugovori tvrtke GPI s njezinim potrošačima mogu uključivati obvezu povjerljivosti koja tvrtki GPI ograničava upotrebu podataka koje je primila tijekom pregovora. Isto tako, prodajni predstavnici tvrtke GPI i osoblje odgovorno za određivanje cijena ne smiju od potrošača pribaviti osjetljive informacije u vezi s tržišnim natjecanjem koje bi se mogle upotrijebiti protiv njih u postupcima prerade tvrtke GPI. Prodajno osoblje tvrtke GPI posebno treba izbjegavati razgovore s potrošačima o sljedećim stavkama potrošača prerađivača:

- obujam prodaje, cijene, troškovi (osim za vlakno) ili marže
- identitet, lokacija ili cijene potrošača, te
- planovi za širenje, povlačenje ili druge osjetljive teme u okviru tržišnog natjecanja.

Određivanje cijene na temelju obujma treba se u najvećoj mogućoj mjeri proširiti bez određenih ciljeva obujma. Ako prodajno osoblje upotrebljava ciljeve obujma u određivanju cijene vlakna za potrošače prerađivače, treba se uvjeriti da se informacije o postupcima prerade koji se mogu natjecati s potrošačem prerađivačem ne prenose nijednom zaposleniku tvrtke GPI odgovornom za određivanje cijene ili prodaju. Druge osjetljive informacije u vezi s tržišnim natjecanjem pomoću kojih prodajno osoblje tvrtke GPI može saznati više o obujmima potrošača, određivanju cijene za potrošače ili sličnim temama isto se tako ne smiju nenamjerno ili namjerno otkriti nijednom zaposleniku tvrtke GPI koji je uključen u aktivnosti određivanja cijene ili prodaje za konkurentne postupke prerade.

Zaposlenici trebaju biti iznimno oprezni u komunikaciji s potrošačima ili dobavljačima koji su i tržišni natjecatelji te trebaju ograničiti razgovore na poslovnu svrhu sastanka koja je navedena i na dokumentiranom rasporedu.

Trgovačka udruženja i trgovački sajmovi

Iako su aktivnosti trgovačkih udruženja općenito zakonite i potiču tržišno natjecanje, one predstavljaju i protumonopolsku opasnost jer okupljaju tržišne natjecatelje radi zajedničke suradnje. Velik broj kaznenih predmeta svodi se na razgovore koji su se navodno odvijali na sastancima trgovačkih udruženja ili trgovačkim sajmovima. Prema tome, važno je da zaposlenici nastoje spriječiti već i sam dojam da su se tijekom sastanaka postigli nezakoniti sporazumi. Za postizanje tog cilja trgovačko udruženje treba učiniti sljedeće:

- utvrditi objektivne zahtjeve članstva
- potvrditi postupke sastanka
- pripremiti i podijeliti pisani raspored sastanka
- zabraniti razgovore o neprikladnim temama
- i osigurati prisutnost odvjetnika kada je to moguće.

Zaposlenici moraju imati na umu da nisu svi članovi primili jednaku razinu obuke o protumonopolskim zakonima. Prema tome, ako zaposlenik tvrtke GPI smatra da je razgovor krenuo u krivom smjeru, treba odmah okončati tu raspravu. Ako se nastavi, zaposlenik treba napustiti prostoriju.

Dakako, mnoge su aktivnosti trgovačkih udruženja dopustive. Primjerice, izrada programa za statističko izvješćivanje o problemima proizvodnje općenito je dopustivo ako trgovačko udruženje utvrdi odgovarajuću zaštitu programa. Konkretno, udruženje treba prijaviti podatke samo u skupnom obliku i ne smije s nekim članom podijeliti podatke drugog člana.

Vezane kupnje

Povezivanje dvaju ili više proizvoda događa se kada prodavatelj zahtijeva da potrošač kupi jedan proizvod kako bi mogao kupiti drugi. Do vezane kupnje može doći i ako prodavatelj zahtijeva da potrošači kupuju zalihe ili robu iz određenog izvora.

Protuzakonitost vezane kupnje ovisi o određenim okolnostima, kao što su tržišna snaga vezujućeg proizvoda prodavatelja, gospodarski interes prodavatelja za prodaju vezujućeg proizvoda i stvarno tržišno natjecanje na određenom tržištu.

Povezivanje proizvoda može u određenim okolnostima predstavljati kršenje protumonopolskih zakona. Zaposlenici se trebaju obratiti glavnom savjetniku ili bilo kojem drugom odvjetniku tvrtke GPI kad god smatraju da je tvrtka zasigurno ili potencijalno uključena u vezanu kupnju.

Pravila za sigurnu, zakonitu prodaju i marketing

Radi sukladnosti s primjenjivim protumonopolskim zakonima, svi zaposlenici tvrtke GPI moraju se pridržavati sljedećih pravila:

- Nemojte se dogovarati s tržišnim natjecateljem da će zaposlenik, GPI ili tržišni natjecatelj poduzeti određene radnje ili izbjegavati poduzimanje određenih radnji, posebno u pogledu na proizvode, cijene, potrošače, dobavljače ili teritorije.
- Spoznajte da je potrošač neovisan natjecateljski entitet. Obavezno omogućite potrošaču da sam donosi poslovne odluke, posebno u području preprodajnih cijena, potrošača kojima će se prodavati i teritorija na kojima će se prodavati.
- Natječite se pravedno. Nerazumne taktike natjecanja, kao što su predatorske cijene, pretjerano oglašavanje i zlonamjerno podcjenjivanje proizvoda konkurenta, nisu samo protuzakonite, već nisu ni u skladu s temeljnim vrijednostima tvrtke GPI.
- U situacijama u kojima su tržišni natjecatelji tvrtke GPI istodobno i njezini potrošači ili dobavljači, zaposlenici tvrtke GPI moraju biti posebno oprezni da s tim tvrtkama ne razgovaraju o potrošačima, teritorijima, cijenama (to se ne odnosi na cijenu po kojoj će GPI prodati tvrtki neki proizvod ili ga kupiti od nje) ili strategijama tvrtke GPI.

Kada nisu sigurni, zaposlenici se trebaju obratiti svom nadređenom ili rukovoditelju kako bi razgovarali o situaciji i postavili pitanja. Ako je potrebno, zaposlenici se za savjet o problemu koji proizlazi iz ove politike trebaju obratiti članu pravnog odjela.

Prijavljivanje i istraživanje kršenja

Svaka osoba koja zna za kršenje ove politike ili u to sumnja, odmah treba prijaviti kršenje putem sljedećih kanala:

- glavni savjetnik putem e-pošte na GeneralCounsel@graphicpkg.com
- Graphic Packaging Business Conduct Alertline putem web-stranice www.gpibusinessconductalertline.ethicspoint.com ili besplatnog telefona za pojedinu zemlju

Stranica Graphic Packaging Alertline dostupna je 24 sata dnevno. Prijave se mogu podnijeti anonimno, ako podnositelj prijave tako želi. Telefonski brojevi za Business Conduct Alertline za pojedinu zemlju:

Australija	1800565761	Italija	800 725 944
Austrija	0800 017868	Japan	0800-700-9401
Belgija	0800 77 076	Meksiko	800 681 6714
Brazil	0800 000 0572	Nizozemska	0800 0229398
Kanada	1.866.898.3750 1.855.350.9393	Novi Zeland	0800 426 361
Kina	400 120 3531	Nigerija	0-708-060-1816, a zatim 866-898-3750
Hrvatska	800-528-422	Norveška	80062436
Estonija	8000044232	Poljska	800005072
Finska	800416130	Španjolska	900.991.498
Francuska	0.800.90.2500	Švedska	020-088 00 16
Njemačka	0800 1810751	Švicarska	0800 000 329
Grčka	0.080.012.6576	Ujedinjeno Kraljevstvo	0800 048 5494
Indonezija	0800 1401907	Sjedinjene	1.866.898.3750
Irska	1800 851 822		

Sve prijave sumnjivih kršenja ove politike ili protumonopolskih zakona istražit će se objektivno i pravovremeno. Tvrtka će izvješća zadržati u povjerljivosti u mjeri u kojoj je to razumno izvedivo s obzirom na svoju obvezu istrage. Očekuje se da svi zaposlenici surađuju u istragama. Nesudjelovanje u istrazi može rezultirati disciplinskim mjerama.